

Μιά "Παρέμβαση" στον διάλογο για τέ

πνευματικό μέτωπο -

Η: ΠΑΙΟΝΙΔΗ

Αγαπητή Καρυγγή,

Νά μου επιτρέψεις μιιά "παρέμβαση" στον διάλογο που ξεκίνησαν
δυσέ άρθρα μου στην έφημερίδα κάτω από τόν τίτλο "Προβλήματα του πνευμα-
τικού μετώπου". Μιά παρέμβαση έπαναλαμβάνω και τούτο για τήν τάξη,
για νά συνεχιστεί ό διάλογος, έν υπάρχει τέτοια διάθεση, μέ βάση έκείνα
πού γράφτηκαν κι' έχι μέ βάση ύποτιθέμενες έπέψεις.

Συγκεκριμένα στην σημερινή σας έκδοση (24/3) τό άρθρο του
κ. Χρ. Πισιδάρα μέ τόν τίτλο "Θρήνος και αίσιοδοξία" στηρίζεται μιιά
παρερμηνεία(;) των θέσεων μου. Λέει ό κ. Πισιδάρας: "Δέν μπορούμε νά
συμφωνήσουμε μέ τόν φίλο Παιονίδη πώς τό σημερινό έργο τέχνης όδν πρό-
κει νά εκφράζει τό "τέ θρήνο από τόν ξεριζωμό και τήν άδικία".

Έκείνο που είχα έγώ στό άρθρο μου (19/2) κι' είναι οθσιώδης
ή διαφορά - είναι ότι στους δικούς μας δραματικούς καιρούς "όδν μπορεί
νά εξαντλείται τό θέμα άπλως μέσα σ' ένα θρήνο..." και συνέχιζα: "Θρή-
νος μας χρειάζεται φυσικά αλλά όδν μπορούν νά κλείνουν οι θρήνοι μέσα
σε κύκλους έτσι που νά μή αφήνουν τήν σκέψη νά κινηθεί προς άλλη κατεύ-
θυνση νά δώσει τό παρόν μέ τήν ιστορική πορεία..." Κι' όλα αυτά, άπευ-
θύνονταν προς τους δημιουργούς μ' ένα συγκεκριμένο ιδεολογικό πιστεύω,
έχουν μιιά τέχνη που νά - έγγίζει τό βάθος των πραγμάτων, νά δίνει τόν
πόνο αλλά και τά αίτια που τόν προκάλεσαν, νά δίνει τήν συμφορά αλλά
και τίς δυνάμεις που τίς έφεραν...."

Είναι καθαρή πιστεύω ή θέση του άρθρου κι' είναι λυπηρό γιατί
καταβάλλεται προσπάθεια νά μου αποδοθούν προθέσεις που όδν έχω. "Όσον
άφορα τό περί συνταγών κλπ. στις όποιες αναφέρθηκε κι' ό κ. Θωμάς Συμεού
στό άρθρο του της 16ης Μαρτίου για νά κτίσει άπάνω τους και τόν συλλο-
γισμό για τό "μειρατό" μου μεθολογικό λάθος θά πρέπει κατά τήν άποψη μου
νά αποβάλλουμε κήπως τήν υπερβολική εδαισθησία προς μιιά όρισμένη κατεύ-
θυνση και νά τήν έξιδύουμε προς άλλες. Κατ' αρχή στις έτσι καλούμενες
"συνταγές" μου όδν υπάρχει τίποτα άλλο παρά ένα κέντρισμα της σκέψης
των καλλιτεχνών μου που θεωρούν τους έαυτούς τους στρατευμένους και όδν
αναφέρεται σε συγκεκριμένα έργα τέχνης. Δέν προσφέρουν δηλαδή οι "συν-
ταγές" μου ποσοστά θρήνου κι' αίσιοδοξίας κλπ. κλπ. Γιατί είναι έντελώς

αυτονόητο πώς ένα έργο τέχνης μπορεί να είναι ένας συνεχής θρήνος κι' όμως αισθητικά, γιατί άκριβώς επαγρυπνεϊ έτσι συνεχώς ο ιδεολογικός έξοπλισμός του δημιουργού, ο κύκλος δέν κλείνει. Μπορεί όμως να κλείνει ο κύκλος, να εξαντλεί την επενέργεια του σε μία μικροσκοπική άκτίνα, όπου άλλως επισημαίνεται και καταγράφεται τό φαινόμενο. Και τέτοια κείμενα υπάρχουν. Όχι. Χρ. Π. ξεκινά τό άρθρο του μ' ένα αισθητικό άξίωμα: "Η γνήσια τέχνη όπως και έν εκφράζεται και ότι κι' έν εκφράζει άπωσθή- κετε είναι επίκαιρη και σύγκαιρη τών έπειωθήκότε ιστορικών καταστάσεων". Σύμφωνα, φτάνει όμως στόν όρο γνήσια τέχνη να δοθεϊ τό βάρος που πρό- πει. Και δέν είναι ο όρος γνήσια τέχνη μία άπροσδιόριστη έννοια. Ήμέρ- χουν κι' έδω τό δικά μας κριτήρια, τό κριτήριο δηλαδή τό μαρξιστικά- λε- νινιστικά.

Καταλήγοντας θάθελα να εκφράσω την ικανότητα μου για τόν διά- λογο που άνοιξε και που καλό είναι να φέρει στην συζήτηση όσο μπορεί πιο πολλούς πάνω στα μεγάλα προβλήματα του πνευματικού μας μετώπου. Κι' αυτό προς θλίψη ίσως του κ. Γ. Στεφανίδη που βιάστηκε να δαϊ στο έθρο μου προσπάθεια του Κόμματος να καταπνίξει κάθε συζήτηση. Βλέ- πετε κ. Στεφανίδη μ' ένα σμπάρο δέν μπορούσατε να βάλετε κάτω... όλα τά τουτόνια. (Και τό Κόμμα και την ιστορία του και την τακτική του και τόν "δογματισμό" του κτλ. κτλ. και μαζί μ' όλα αυτά και τις σφηνες σας.